

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

XIV

B

VAKAUSLAITOS

43

VAKAUSTOIMISTON KERTOMUS
VUODELTA 1933

HELSINKI 1934

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

XIV

B

VAKAUSLAITOS

43

VAKAUSTOIMISTON KERTOMUS
VUODELTA 1933

HELSINKI 1934

VALTIO NEUVOSTON KIRJAPAINO

Vakaustoimiston kertomus vakauslaitoksen toiminnasta v. 1933.

I. Vakauspiirit.

Maan jako vakauspiireihin on pysynyt ennallaan ollen maaseutupiirien lukumäärä 38 ja kaupunkipiirien 31.

II. Vakauslaitoksen virkailijat ja toimenhaltijat.

Vakaustoimisto.

Valtioneuvoston myöntämällä määrärahalla vakaustoimistoon palkattiin kuluneen vuoden kesäkuun 1 päivästä ylimääräinen asistentti, jona on toiminut filosofian kandidaatti Heikki Malakias Miekk-oja. Kesälomien aikana ylimääräisenä asistenttina on sitäpaitsi toiminut filosofian kandidaatti Martti Kajamaa toukokuun 15 päivästä elokuun 15 päivään.

Asiantuntijoina vakaustoimistoa ovat avustaneet professorit Yrjö Väisälä ja Hj. Brotherus.

Vakaajat.

Kuluneen vuoden aikana on kuollut Helsingin kaupungin vakaaja insinööri A. A. Ugglä, Oulun kaupungin vakaaja maanmittausinsinööri J. T. Flinkman ja 10:n vakauspiirin vakaaja maanmittausinsinööri Kaarlo Teofilus Peltonen. Ero vakaajan toimesta on myönnetty 1:n vakauspiiriin vakaajalle maanmittausinsinööri Herman Helanderille, 6:n ja 7:n piirin vakaajalle maanmittausinsinööri Karl Gideon Lindströmille sekä Hämeenlinnan kaupungin vakaajalle maanmittausinsinööri Hj. Roeringille.

Mainittujen toimien ollessa avoimina, vakaajan tehtäviä ovat hoitaneet Helsingin kaupungissa 3:n vakauspiirin vakaaja insinööri Lauri Leopold Lehtonen tammikuun 10 päivästä maaliskuun 22 päivään, Oulun kaupungissa 35:n piirin vakaaja maanmittausinsinööri Ernst Tidström huhtikuun 4 päivästä kesäkuun 6 päivään, 10:ssä vakauspiirissä maanmittaus-*auskultantti* Paavo Henrik Lappi kesäkuun 26 päivästä vuoden loppuun sekä 1:ssä vakauspiirissä Loviisan kaupungin vakaaja maanmittausinsinööri Herman Helander heinäkuun 19 päivästä syyskuun 22 päivään.

Uusiksi vakaajiksi vakaustoimisto on ottanut 28:een vakauspiiriin maanmittausinsinööri Lauri Franssilan, 1:een piiriin filosofianmaisteri Pekka Siivolän, 6:een piiriin eversti Uno Aleksander Hillmanin ja 7:een piiriin maanmittausinsinööri Kelpo Hyvä Wohlosen; kaupunginvaltuustot ovat ottaneet kaupungin vakaajiksi Helsingissä insinööri Kosti Mattias Oksalan, Oulussa insinööri Reino Rudolf Pajarin ja Hämeenlinnassa maanmittausinsinööri Toivo Borgenströmin.

Täyttämättä on ollut Kajaanin kaupungin vakaajan toimi. Vailla vakinaista vakaajaa on myös ollut 38 vakauspiiri (Pet-samon piiri), jonka vakaajan tointa on virkaatekevänä hoitanut vakaaja maanmittausinsinööri Jaakko Fennander.

Astiankruunajat.

Vakaustoimisto, on ottanut astiankruunajaksi 26:een vakauspiiriin tervatehtailijan pojan Yrjö Johannes Flinkman'in ja

6:een vakauspiiriin kalastaja Felix Albin Fagerström'in.

Vuoden lopussa astiankruunaajien lukumäärä oli 108 (edellisen vuoden lopussa 106).

III. Vakaustoimiston toiminta.

Kokoukset.

Vakaustoimisto on pitänyt kuluneena vuonna 10 kokousta, joissa pidetyt pöytäkirjat sisältävät yhteensä 76 pykälää. Puheenjohtajana on kaikissa kokouksissa toiminut pääjohtaja Väinö Ahla.

Määräykset ja kiertokirjeet.

21 päivänä heinäkuuta vakaustoimisto antoi mittaamis- ja punnitsemisvälineiden aineesta, muodosta ja rakenteesta sekä vakaamisesta ynnä säilytys- ja kuljetusastioiden laadusta ja merkitsemisestä uudet määräykset N:o 7, joilla samalla kumottiin kaikki edelliset vakaustoimiston määräykset. Vuosien 1932 ja 1933 aikana hyväksytyjen mittaamis- ja punnitsemisvälinetyyppien rakenteesta, vakaamisesta ja leimaamisesta annettiin joulukuun 30 päivänä vakaajille kiertokirje N:o 19.

Kirjeenvaihto.

Vakaustoimistosta on vuoden kuluessa lähetetty kirjeitä ja toimituskirjoja: valtioneuvostolle ja eri ministeriöille 9, eri virastoille 42, vakaajille ja astiankruunaajille 456 sekä yksityisille 125, eli siis yhteensä 632, vastaavan luvun edellisenä vuonna ollessa 565.

Vuoden kuluessa on Vakaustoimistoon saapunut yhteensä 274 kirjettä ja anomusta. Näistä on tullut valtioneuvostolta 21, eri virastoilta 13, vakaajilta ja astiankruunaajilta 136 sekä yksityisiltä 104.

Hyväksytyt mittaamis- ja punnitsemisvälinetyypit.

Vakaustoimisto on vuoden aikana tarkastanut ja hyväksynyt uusia mittaamis- ja punnitsemisvälinetyyppejä seuraavasti: 19

vaakatyyppejä tai tyyppin muutosta sekä 15 nestemittarityyppejä. Hyväksytyistä vaakatyypeistä on heilurilaitteella varustettuja tasavartisia vaakoja 7, heilurivaakoja 11 ja muita vaakatyyppejä 1. Hyväksytyistä nestemittarityypeistä on puoliautomaattisia 12, automaattisia 1 ja jatkuvasti mittaavia nestemittareita 2 kappaletta.

Vakaajatutkinto.

Asetuksenmukaisen vakaajatutkinnon ja siihen vaadittavat harjoitustyöt vakaustoimistossa ovat suorittaneet seuraavat henkilöt: filosofianmaisterit L. G. Hermansson, Hugo Salovius, Pekka Siivola, ja Ahti Aleksander Kantanen, filosofian kandidaatit Tauno Salo, Erkki Mustakallio, Aarne Aho, Matti Kaloinen, Reino Koivisto, Yrjö Mannila ja Arvi Artama, insinöörit Sven Göran Ugglä, Kosti Mattias Oksala ja Eero Achrén, maanmittausinsinööri Kelpo Hyvä Wohlönen, maanmittausauskultantti Paavo Henrik Lappi ja tekniikan ylioppilas Carl Erik Aspelund.

Maanmittausinsinööri Reino Ritvala ja insinööri Lauri Leopold Lehtonen ovat suorittaneet vakaustoimistossa harjoitustyöt mekaanisten täsmävälineiden vakaamista varten.

Vakaamis- ja tarkastustyöt.

Vakaustoimistossa on kuluneen vuoden aikana tutkittu 61 tiheysareometriä, joista on 41 vaattu ja 20 hylätty, 82 sakkareometriä, joista 64 vaattu ja 15 hylätty, 107 alkoholometriä, joista 103 vaattu ja 3 hylätty. Lämpömittareita on tutkittu yhteensä 205 kappaletta, joista 116 on vaattu ja 67 hylätty. Pituusmittoja on vaattu 35 kappaletta, vaakoja 47 kappaletta, punnuksia 1,069 sekä mitta-astioita 21 kappaletta. Lisäksi on tutkittu erilaisia muita mittaamisvälineitä yhteensä 10 kappaletta.

Vakaustoimiston tulot.

Vakaustoimistolla on kuluneena vuonna ollut tuloja seuraavasti: Vakausmaksuista 17,464:10 mk, tarkastusmaksuista 10,000

mk ja vakaustoimiston kiertokirjeistä ja jäljennöksistä 212 mk eli yhteensä 27,676:10 markkaa (v. 1932 olivat vastaat tulot yhteensä 24,432:75 markkaa).

Vakaustoimiston hankinnat.

Vakaustoimistoon on hankittu kvartsinen metrin päätemitta XI, jonka yhtälö, professori Väisälän Turussa suorittaman määryksen mukaan, on $l t = 1000,1362 + 0,000434 (t - 20^\circ) - 0,00000482 (b - 760)$ mm, jossa t merkitsee lämpötilaa celsiusasteissa lausuttuna sekä b ilmanpainetta Hg mm:ssä.

Vakauslaitoksen historia.

Keväällä 1933 Suomen maanmittauslaitoksen 300-vuotisjuhlaksi ilmestyneessä „Suomen Maanmittauksen Historiassa” oli julkaistuna vakaustoimiston johtajan, tohtori Kalle Huhtalan kirjoittama esitys Suomen vakauslaitoksen historiasta. Kirjoituksessa, joka käsittää 65 sivua, on yksityiskohtaisesti esitetty vakauslaitoksen kehitys maassamme sen synnystä nykyaikaan saakka.

IV. Vakaajien ja astiankruunaajien toiminta.

Eri lääneissä vakaajien vuoden kuluessa vakaamien mittaamis- ja punnitsemisvälineiden lukumäärät ovat lueteltuina tämän kertomuksen loppuun liitetyissä taulukoissa. Astiankruunaajien toiminnasta on vakaustoimistolle saapunut tietoja 35 astiankruunaajalta.

Vakaajat ja astiankruunaajat ovat vaanneet ja merkinneet mittaamis- ja punnitsemisvälineitä seuraavassa taulukossa mainitut määrät.

	1932	1933
Pituus- ja halkomittoja	6,236	3,343
Puisia mitta-astioita ..	10,583	31,619
Metallisia tai lasisia mitta-astioita	24,374	24,735
Säilytys- ja kuljetusastioita	41,414	108,594
Punnuksia	288,041	90,092
Puntareita	11,219	8,847
Vaakoja	38,436	12,041

Helsingissä, Vakaustoimistossa, 10 päivänä heinäkuuta 1934.

Väinö Ahla.

Kalle Huhtala.

Punnuksia ja vaakoja.

	Punnuksia			Vaakoja					
	1-50 kg	1-500 kg	1-500 mg	Tasavardisia vaakoja	Kymmen-nys-, sadan-nys- ja juoksupano-vaakoja	Heiluri-vaakoja	Puntareita	Muita vaakoja	
Vakaustoimisto	12	245	812	46	—	—	—	1	
Uudenmaan lääni	5 140	6 717	67	1 140	487	1 644	1 582	18	
Turun ja Porin lääni	8 892	9 097	129	821	675	237	6 290	267	
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	—	—	—	29	
Hämeen lääni	9 592	14 250	123	1 953	1 206	207	154	—	
Viipurin, ”	3 433	4 785	39	496	327	190	251	52	
Mikkelin ”	561	860	15	152	69	25	112	19	
Kuopion ”	1 348	1 902	88	323	154	75	93	6	
Vaasan ”	1 978	1 904	50	441	186	91	301	63	
Oulun ”	1 821	16 214	18	391	168	119	64	8	
Valtion rautatiet	—	—	—	—	1	—	—	—	
Koko maassa	32 777	55 974	1 341	5 764	3 273	2 588	8 847	463	
Niistä:									
Kaupunkivakaajat	27 360	49 383	387	5 124	2 804	1 940	2 982	359	
Maasentuvakaajat	5 405	6 346	142	594	469	648	5 865	103	

Helsingissä, Vakaustoimistossa 10 päivänä heinäkuuta 1934.

Sylvia Wallinen.